

Veiligheidsfiche
volgens de Europese richtlijn 1907/2006/CE, Artikel 31

Drukdatum: 24.09.2015

Versie: 1.0 (NL)

Herzieningsdatum: 01/06/2015

RUBRIEK 1: Identificatie van de stof of het mengsel en van de vennootschap/onderneming

1.1 Productidentificatie

Productnaam: AM 300

1.2 Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik

Geen relevante informatie beschikbaar.

Gebruik van de stof/het mengsel: Aanzetmortel.

1.3 Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad

Fabrikant:

Knauf S.C.S.
Rue du Parc Industriel, 1
B-4480 Engis
Tel +32 (0)4 273.83.11 (tijdens kantooruren)
Fax +32 (0)4 273.83.30
E-mail : technics@knauf.be

Te contacteren dienst:

Knauf Technical Competence Center
E-mail : technics@knauf.be
Tel +32 (0)4 273.83.02 (tijdens kantooruren)
Fax +32 (0)4 273.83.30

1.4 Telefoonnummer voor noodgevallen

Europees noodnummer : 112

RUBRIEK 2 : Identificatie van de gevaren

2.1 Indeling van de stof of het mengsel

Indeling overeenkomstig CLP - verordening (EG) n° 1272/2008

GHS05 Corrosief

Eye Dam. 1 H318 Veroorzaakt ernstig oogletsel.

GHS07

Skin Irri. 2 H315 Veroorzaakt huidirritatie.

STOT SE 3 H335 Kan de luchtwegen irriteren.

Veiligheidsfiche

volgens de Europese richtlijn 1907/2006/CE, Artikel 31

2.2 Etiketteringselementen

Etikettering overeenkomstig CLP - verordening (EG) n° 1272/2008

Het product is geklasseerd en geëtiketteerd volgens CLP-verordening.

Gevarensymbolen

GHS05

GHS07

Signaalwoord Gevaar

Gevaarlijke componenten voor etikettering:

Portlandcement

Calciumhydroxide

Gevaaraanduiding

H315 Veroorzaakt huidschade.

H318 Veroorzaakt ernstig oogletsel.

H335 Kan de luchtwegen irriteren.

Voorzorgsmaatregelen/preventie

P261 Inademing van stof/rook/gas/nevel/damp/spuitnevel vermijden.

P280 Beschermende handschoenen/beschermende kleding/oogbescherming/gelaatsbescherming dragen.

P264 Na het werken met dit product grondig wassen.

P305+P351+P338 BIJ CONTACT MET DE OGEN : voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten. Contactlenzen verwijderen, indien mogelijk. Blijven spoelen.

P310 Onmiddellijk een ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.

P362 Verontreinigde kleding uittrekken.

P304+P340 NA INADEMING: de persoon in de frisse lucht brengen en ervoor zorgen dat deze gemakkelijk kan ademen.

P312 Bij onwel voelen een ANTIGIFCENTRUM/arts/... raadplegen.

P302+P352 BIJ CONTACT MET DE HUID : met veel water en zeep wassen.

P501 Inhoud/verpakking afvoeren volgens lokale/regionale/nationale/internationale voorschriften.

Aanvullende informatie :

Als het product volgens de voorschriften wordt opgeslagen is het 3 maanden houdbaar vanaf de productiedatum. Chromaat-arm.

2.3 Andere gevaren

Reageert sterk alkalisch onder invloed van vocht. Met deze factor rekening houden bij de uitvoering, bij voorbeeld door langdurig contact met de huid te vermijden en veiligheidshandschoenen te dragen.

Evaluatie PBT et vPvB

PBT: Niet van toepassing.

vPvB: Niet van toepassing.

Veiligheidsfiche
volgens de Europese richtlijn 1907/2006/CE, Artikel 31

RUBRIEK 3: Samenstelling en informatie over de bestanddelen

Chemische karakterisering: Mengsels

Beschrijving:

Droge mortel samengesteld uit minerale bindmiddelen, toeslagstoffen en additieven.

Gevaarlijke stoffen:

CAS : 1305-62-0	Calciumhydroxide	<10%
EINECS : 215-137-3	 Xi R37/38-41	
Reg.nr. : 01-2119475151-45-XXXX	 Eye Dam. 1, H318 ; Skin Irrit. 2, H315 ; STOT SE 3, H335	
CAS: 65997-15-1	Portlandcement	5-50%
EINECS : 266-043-4	 Xi R37/38-41	
	 Eye Dam. 1, H318 ; Skin Irrit. 2, H315 ; STOT SE 3, H335	

Aanvullende aanwijzingen:

Voor de formulering van de gevaaraanduidingen, zie Rubriek 16.

Opmerking: De gevaaraanwijzing « irriterend » richt zich niet op de droge poeder, maar alleen bij water- of vochtaanvoer (alkalische reactie). Chromaat-arm volgens verordening REACH 1907/2006.

RUBRIEK 4: Eerstehulpmaatregelen

4.1 Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen

Algemene opmerkingen:

Wissel verontreinigde en geïmpregneerde kledij.

Inademing:

Slachtoffer in de frisse lucht brengen, raadpleeg een arts wanneer de klachten aanhouden.

Contact met de huid:

Wassen met water en zeep en goed afspoelen. In geval van huidirritatie: raadpleeg een arts.

Contact met de ogen:

De ogen gedurende enkele minuten spoelen met stromend water, door de oogleden te verwijderen.

Raadpleeg een arts wanneer de klachten aanhouden.

Inslikken:

De mond spoelen en overvloedig water nadrinken. Geen braken veroorzaken. Arts raadplegen voor een medische behandeling

4.2 Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten

Contact met de ogen: veroorzaakt ernstige oogletsels. Irriterend voor de luchtwegen en de huid.

4.3 Vermelding van de vereiste onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling

Geen bijkomende relevante informatie beschikbaar.

Veiligheidsfiche
volgens de Europese richtlijn 1907/2006/CE, Artikel 31

RUBRIEK 5: Brandbestrijdingsmaatregelen

5.1 Blusmiddelen

Geschikte blusmiddelen: Gebruik een geschikt blusmiddel aangepast aan de omgeving.

Blusmiddelen ongeschikt uit veiligheidsoverweging: Geen water gebruiken om een brand te blussen, omdat de gevormde calciumoxiden onder invloed van hitte met water reageren.

5.2 Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt:

Wanneer het boven 580 °C wordt verhit, ontbindt calciumhydroxide tot calciumoxide en water.

5.3 Advies voor brandweerlieden

Speciale veiligheidsuitrusting: Geen bijzondere maatregelen vereist.

Aanvullende informatie

Het product is niet brandbaar.

RUBRIEK 6: Maatregelen bij het accidenteel vrijkomen van de stof of het mengsel

6.1 Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermingsmiddelen en noodprocedures:

Persoonlijke beschermingskledij dragen.

Voor een voldoende ventilatie zorgen.

Stof niet inademen.

6.2 Milieuvoorzorgsmaatregelen:

Vermijd dat het product in de riolering, oppervlaktewater of grondwater terecht komt.

6.3 Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal:

Vermijd stofvorming. Droog en mechanisch opnemen.

6.4 Verwijzing naar andere rubrieken:

Informatie over het gebruik, zie hiervoor rubriek 7. Informatie over persoonlijke beschermingsmiddelen, zie hiervoor rubriek 8. Informatie over afvalverwijdering, zie hiervoor rubriek 13.

RUBRIEK 7: Hantering en opslag

7.1 Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel

Contact met ogen en huid vermijden.

Stofvorming vermijden.

Stof niet inademen.

Voor een goede verluchting/aspiratie van de werkplek zorgen.

Bescherming tegen brand en explosie: Geen bijzondere maatregelen.

7.2 Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten:

Eisen m.b.t. opslagplaats en opslagwijze: Alleen in de originele verpakking bewaren.

Indicaties over gescheiden opslag : Niet met zuren bewaren.

Aanvullende informatie betreffende opslag: Droog bewaren in goed afgesloten emmers.

Veiligheidsfiche volgens de Europese richtlijn 1907/2006/CE, Artikel 31

Opslagklasse: Opslagklasse volgens VCI : 13 (niet brandbare vaste stoffen).

7.3 Specifiek eindgebruik : Geen relevante informatie beschikbaar.

RUBRIEK 8: Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

8.1 Controleparameters

Bestanddelen onderworpen aan grenswaarden op de werkplek :

CAS: 65997-15-1 Portlandcement (5 - 50%)

AGW 5 mg/m³ E
DFG

CAS: 1305-62-0 Calciumhydroxide (< 10%)

DNEL 15min 4 mg/m³ A

DNEL 8h 1 mg/m³ A

Opmerking A = alveolaire fractie

Aanvullende opmerkingen:

Gebaseerd op de lijsten die van kracht zijn op het ogenblik van het opstellen van het veiligheidsinformatieblad.

8.2 Maatregelen ter beheersing van blootstelling

Algemene beschermings – en hygiënemaatregelen:

Vermijd alle contact met de ogen.

Preventieve huidbescherming met een beschermingscrème.

De handen wassen vóór elke pauze en na het werk.

Op het werk, niet eten, drinken, roken of snuiven.

Ademhalingsbescherming: Bij stofontwikkeling wordt het dragen van ademhalingsbescherming filtertype FFP2 aanbevolen.

Handbescherming: Veiligheidshandschoenen dragen. Veiligheidshandschoenen moeten gemaakt zijn uit een ondoorlatend materiaal dat bestand is tegen het product/stof/mengsel. Handschoenmateriaal kiezen in functie van de penetratietijden, permeatiegraden en afbraak. Na het gebruik van de handschoenen, reinigings- en verzorgingsproducten voor de huid gebruiken.

Handschoenmateriaal : Katoenen handschoenen met nitril.

Doordringtijd handschoenmateriaal : Te bepalen door de fabrikant van de handschoenen en te respecteren.

Ogen- en gezichtsbescherming: Veiligheidsbril met zijdelingse bescherming.

Lichaamsbescherming: Beschermende werkkledij.

Veiligheidsfiche
volgens de Europese richtlijn 1907/2006/CE, Artikel 31

RUBRIEK 9: Fysische en chemische eigenschappen

9.1 Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen

Algemene informatie

Aspect:

Vorm:	Poeder
Kleur:	Wit, grijs of gekleurd
Geur :	Zwakke aardachtige geur
Geurdrempelwaarde:	Niet bepaald
pH-waarde:	11-13 (verzadigde oplossing) bij 25 °C.
Faseverandering :	
Smeltpunt:	Niet van toepassing
Kookpunt:	Niet van toepassing
Point d'éclair :	Niet bepaald
Ontvlambaarheid (vast, gas):	Niet bepaald
Vlampunt:	Niet van toepassing
Ontledingstemperatuur:	580 °C (ontleding tot CaO en H ₂ O)
Zelfontbrandingstemperatuur:	Het product is niet zelfontvlambaar
Ontploffingsgevaar:	Het product is niet explosief
Dampspanning:	Niet van toepassing
Dichtheid:	Niet bepaald
Schijnbare dichtheid:	600-1500 kg/m ³
Relatieve dichtheid :	Niet bepaald
Dampdichtheid :	Niet bepaald
Verdampingssnelheid :	Niet bepaald
Oplosbaarheid in water:	Voor Ca(OH) ₂ : 1,650 mg/l (20 °C)
Verdelingscoëfficiënt (n-octanol/water):	Niet bepaald
Viscositeit:	
Dynamisch	Niet van toepassing
Kinematisch	Niet van toepassing

9.2 Overige informatie : Geen andere relevante informatie beschikbaar.

RUBRIEK 10: Stabiliteit en reactiviteit

10.1 Reactiviteit : Geen aanvullende relevante informatie beschikbaar

10.2 Chemische stabiliteit

Thermische ontleding/te vermijden omstandigheden:

Geen afbraak bij gepaste opslag- en hanteringscondities. Vocht vermijden.

10.3 Mogelijke gevaarlijke reacties : Geen gevaarlijke reacties bekend.

10.4 Te vermijden omstandigheden : Geen aanvullende informatie beschikbaar

10.5 Chemisch op elkaar inwerkende materialen: Cement en/of calciumhydroxide reageert met aluminium en messing in aanwezigheid van water, waarbij waterstof wordt gevormd.

10.6 Gevaarlijke ontledingsproducten:

Geen gevaarlijke ontledingsproducten bekend.

Veiligheidsfiche
volgens de Europese richtlijn 1907/2006/CE, Artikel 31

RUBRIEK 11: Toxicologische informatie

11.1 Informatie over toxicologische effecten

Het product heeft op basis van onze ervaring geen schadelijk effect op de gezondheid bij conform gebruik en hantering van het product.

Primaire irritatie-effecten:

Huidcorrosie/huidirritatie:

Irritatie van de huid en slijmvliezen.

Ernstige oogschade/oogirritatie:

Sterk irriterend effect met risico op ernstige oogschade.

Sensibilisatie ademhaling en huid:

Geen enkel sensibilisatie-effect bekend.

Aanvullende toxicologische informatie:

Stof kan de bovenste luchtwegen irriteren.

Langdurig en herhaaldelijk inademen van stof kan de luchtwegen beschadigen.

Opnemen van grote hoeveelheden kan een gastro-intestinale irritatie veroorzaken.

In geval van langdurig contact met de huid kan het product zware huidschade veroorzaken.

RUBRIEK 12: Ecologische informatie

12.1 Toxiciteit

Aquatische toxiciteit: Geen relevante informatie beschikbaar.

12.2 Persistentie en afbreekbaarheid : Geen relevante informatie beschikbaar.

12.3 Bioaccumulatie : Geen aanvullende relevante informatie beschikbaar.

12.4 Mobiliteit in de bodem : Geen aanvullende relevante informatie beschikbaar.

Andere ecologische aanwijzingen:

Algemene aanbeveling

Vermijd dat het product in de riolering, oppervlaktewater of grondwater terecht komt.

12.5 Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling

PBT: Niet van toepassing.

vPvB: Niet van toepassing.

12.6 Andere schadelijke effecten : Geen bijkomende relevante informatie beschikbaar.

RUBRIEK 13: Instructies voor verwijdering

13.1 Afvalverwerkingsmethoden

Aanbevelingen: Verwijdering volgens de geldende voorschriften.

Europese afvalstoffenlijst :

17 09 04 gemengd bouw- en slooafval anders dan die opgenomen in rubriek 17 09 01, 17 09 02 et 17 09 03

Niet zuiver verpakkingsmateriaal:

Aanbevelingen:

Verontreinigde verpakkingen moeten volledig worden geledigd en kunnen na reiniging gerecycled worden.

Veiligheidsfiche
volgens de Europese richtlijn 1907/2006/CE, Artikel 31

RUBRIEK 14: Informatie met betrekking tot het vervoer

14.1 VN-nummer ADR, IMDG, IATA	Geen.
14.2 Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN ADR, IMDG, IATA	Geen.
14.3 Transportgevarenklasse(n) ADR, IMDG, IATA Klasse	Geen.
14.4 Verpakkingsgroep ADR, IMDG, IATA	Geen.
14.5 Milieugevaren:	Niet van toepassing.
14.6 Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker :	Niet van toepassing.
14.7 Vervoer in bulk overeenkomstig bijlage II bij Marpol en de IBC-code : "type reglement" van de UN:	Niet van toepassing. Niet van toepassing.

RUBRIEK 15: Regelgeving

15.1 Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en –wetgeving voor de stof of het mengsel:

Nationale voorschriften:

Vervuilklassen van het water:

Watervervuilklassen 1 (VwVwS Duitsland 17.05.1999): Licht vervuilend.

15.2 Chemische veiligheidsbeoordeling:

Geen chemische veiligheidsbeoordeling opgemaakt.

RUBRIEK 16: Overige informatie

Deze gegevens zijn gebaseerd op de huidige stand van onze kennis. Zij beschrijven echter geen garantie van producteigenschappen en vestigen geen contractuele rechtsbetrekking.

Belangrijke zinnen :

H315 Veroorzaakt huidirritatie.

H318 Veroorzaakt ernstig oogletsel.

H335 Kan irritatie van de luchtwegen veroorzaken.

Informatiesysteem over gevaarlijke stoffen van de Duitse professionele bouwvereniging

Productcode volgens GISBAU (GISCODE) :

ZP1

Veiligheidsfiche volgens de Europese richtlijn 1907/2006/CE, Artikel 31

Dienst verantwoordelijk voor de technische informatie

Knauf S.C.S., Rue du Parc Industriel, 1,B-4480 Engis

Contact:

Technical Competence Center (zie punt 1)

Acroniemen en afkortingen:

ADR: Europese Overeenkomst betreffende het internationaal vervoer van gevaarlijke goederen over de weg.

CAS: Chemical Abstracts Service (divisie van American Chemical Society).

CLP: Classificatie, Etikettering, Verpakking

DNEL: Derived No Effect Level.

EINECS: Europese inventarisatie van bestaande commerciële chemische stoffen.

GefStoffVO: Verordening Gevaarlijke Stoffen, Duitsland

GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labeling of Chemicals.

IATA: International Air Transport Association.

IATA-DGR: Dangerous Goods Regulation van de "International Air Transport Association" (IATA).

ICAO: International Civil Aviation Organization.

ICAO-TI: Technische Instructies van de "International Civil Aviation Organization" (ICAO).

IMDG: Internationale Maritieme Code voor Gevaarlijke goederen.

INCI: Internationale Nomenclatuur van Cosmetische Ingrediënten.

KSt: Explosie-coëfficiënt

LC50: Letale concentratie, voor 50 procent van de testpopulatie.

LD50: Letale dosis, voor 50 procent van de testpopulatie.

LTE: Long-term blootstelling

PNEC: Predicted No Effect Concentration.

RID: Reglement betreffende het internationaal vervoer van gevaarlijke goederen per spoor.

STE: Korte termijn blootstelling

STEL: Korte termijn blootstellingslimiet

STOT: Specifieke doelorgaantoxiciteit

TLV: Maximaal Aanvaarde Concentratie

TWATLV: Maximaal Aanvaarde Concentratie voor de tijdgewogen gemiddelde 8-urige werkdag (ACGIH Standaard).

OEL: European threshold limit value

VLE: Threshold Limiting Value.

WGK: Duitse Water Hazard Class.

TSCA: United States Toxic Substances Control Act Inventory

DSL: DSL - Canadian Domestic Substances List